

15 Ιανουαρίου 2012
www.geostrategy.gr

Η πυραυλική απειλή της Τουρκίας

Του Χρήστου Μηνάγια

Στις 13-1-2012 ο καθηγητής Yücel Altınbaşak, πρόεδρος του Τουρκικού Ιδρύματος Επιστημονικών και Τεχνολογικών Ερευνών (TÜBİTAK), σε ενημέρωση δημοσιογράφων αναφορικά με τις εξελίξεις στο πυραυλικό πρόγραμμα της Τουρκίας δήλωσε ότι την παρούσα περίοδο πραγματοποιούνται δοκιμές στο βεληνεκές των 300 χλμ, ενώ εντός του 2012 θα αρχίσουν οι δοκιμές για επίτευξη βεληνεκούς 500 χλμ. Στη συνέχεια, ο Τούρκος καθηγητής ανέφερε ότι θα ακολουθήσουν δοκιμές για επίτευξη βεληνεκούς 1.500 χλμ με τελική επιδίωξη, το 2014, αυτό να φθάσει στα 2.500 χλμ. Επισημαίνεται ότι, το Ινστιτούτο Μελετών και Ανάπτυξης της Αμυντικής Βιομηχανίας (Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü/SAGE), που υπάγεται στο TÜBİTAK, είναι υπεύθυνο για το πυραυλικό πρόγραμμα της Τουρκίας και σύμφωνα με τα τουρκικά ΜΜΕ κατά τις δοκιμαστικές βολές πυραύλων εδάφους-εδάφους προσβάλλονται στόχοι στα 300 χλμ με απόκλιση 5 μέτρων.

Σε ότι αφορά την πληροφορία για το βεληνεκές των 2.500 χλμ. είχε προηγηθεί ο Τούρκος πρωθυπουργός Ρ. Τ. Ερντογάν, ο οποίος, κατά τη συνεδρίαση του

Ανωτάτου Στρατιωτικού Συμβουλίου στις 15-12-2011, απευθυνόμενος στην ηγεσία των ενόπλων δυνάμεων ζήτησε να μάθει το βεληνεκές των τουρκικών πυραυλικών συστημάτων. Όταν οι Τούρκοι στρατηγοί ανέφεραν ότι το μέγιστο βεληνεκές είναι 150 χλμ ο Ερντογάν τους είπε τα εξής: «Αυτό είναι αδύνατο. Πρέπει να βελτιώσουμε το βεληνεκές. Το Ιράν κατασκεύασε πυραύλους με βεληνεκές 2.000-2.500 χλμ. Και εμείς μπορούμε να το επιτύχουμε αυτό. Αυτό ζητάω από εσάς.»

Αυτό που προκύπτει από την ανάλυση του συνόλου των τουρκικών εξοπλιστικών προγραμμάτων είναι ότι αποκαλύπτονται τα στοιχεία μιας χαρακτηριστικής προσπάθειας για παραγωγή στρατιωτικών πληροφοριών μεγάλου βάθους και διεξαγωγή επιχειρήσεων, ημέρα και νύκτα, σε μεγάλες αποστάσεις με την υποστήριξη οπλικών συστημάτων μεγάλου βεληνεκού, στηριζόμενες στην αρχή της διακλαδικότητας. Ειδικότερα για τα πυραυλικά συστήματα εδάφους-εδάφους κρίνεται σκόπιμο να παρατεθεί το ακόλουθο απόσπασμα από το βιβλίο του συντάκτη του παρόντος άρθρου με τίτλο: «*Η γεωπολιτική στρατηγική και η στρατιωτική ισχύς της Τουρκίας*», απ' όπου διαπιστώνεται ότι αυτά εντάσσονται σε μια μακροπρόθεσμη εθνική στρατηγική, την οποία όλες οι τουρκικές κυβερνήσεις αποφάσισαν να κρατήσουν μακριά από τα κόμματα και τις εσωτερικές πολιτικές διενέξεις:

Στα μέσα της δεκαετίας του 1990 η Τουρκία υπέγραψε συμφωνία με την Κίνα για την αγορά 19 εκτοξευτών *F-302T Kasirga 302 mm*, με βεληνεκές 80 χλμ. Στη συμφωνία προβλεπόταν η μεταφορά τεχνογνωσίας στην Τουρκία, η οποία κατασκεύασε στη συνέχεια 35 εκτοξευτές και πέτυχε να αυξήσει το βεληνεκές τους στα 100 χλμ. Πληροφορίες που δεν έχουν επιβεβαιωθεί κάνουν λόγο για την κατασκευή επιπλέον 6 εκτοξευτών του ίδιου τύπου, βεληνεκούς 150 χλμ, στους οποίους εδόθη η ονομασία *Jaguar*. Οι *Kasirga* ανήκουν στην 58 Ταξιαρχία Πυροβολικού που εδρεύει στο Polatli της Άγκυρας. Στις 22-3-2007 η Τουρκία ενημέρωσε, για πρώτη φορά, επίσημα τον Ο.Η.Ε. ότι κατασκεύασε 54 εκτοξευτές *Kasirga*, οι οποίοι μάλιστα παρουσιάστηκαν στην παρέλαση της 30-08-2006 (Ημέρα Νίκης). Σύμφωνα με το υφιστάμενο οργανόγραμμα, η κάθε πυροβολαρχία *Kasirga* διαθέτει 1 όχημα διοικήσεως, 9 οχήματα εκτοξευτές και 9 οχήματα μεταφοράς. Πληροφορίες που δεν έχουν επιβεβαιωθεί κάνουν λόγο για 100 εκτοξευτές.

Η ενασχόληση της Τουρκίας με την κατασκευή πυραυλικών συστημάτων εδάφους-εδάφους δεν είναι καινούργια υπόθεση. Το πρώτο τουρκικό εθνικό πυραυλικό σύστημα, κατασκευάστηκε το 1999 από το TÜBİTAK-SAGE (Τουρκικό Ίδρυμα Επιστημονικών Ερευνών-Ινστιτούτο Αμυντικών Ερευνών και Ανάπτυξης) με την ονομασία *Toros*. Πρόκειται για ένα πυραυλικό σύστημα εδάφους-εδάφους ή θαλάσσης-εδάφους που έχει δύο τύπους. Το *Toros-230* (230 mm - βεληνεκούς 65 χλμ) και το *Toros-260* (260 mm - βεληνεκούς 110 ή 115 χλμ). Το σύστημα παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στην έκθεση IDEF-1999, την οποία είχε επισκεφθεί ο τότε πρόεδρος της Δημοκρατίας Σουλεϊμάν Ντεμιρέλ με τον τότε αρχηγό του Γενικού Επιτελείου Ενόπλων Δυνάμεων Χουσεϊν Κιβρίκογλου.

Η Τουρκία, συνεχίζοντας το πυραυλικό της πρόγραμμα, κατασκεύασε εν συνεχεία τους πυραύλους *F-600T Yildirim 607 mm* βεληνεκούς 150 χλμ. Πληροφορίες που δεν έχουν επιβεβαιωθεί αναφέρουν ότι το βεληνεκές τους είναι 250 χλμ. Το πρόγραμμα των *Yildirim* άρχισε με κάθε μυστικότητα το 2002. Στις 22-3-2007, η Τουρκία ενημέρωσε τον Ο.Η.Ε. για την κατασκευή 6 εκτοξευτών και 97 πυραύλων. Για πρώτη, όμως, φορά, παρουσιάστηκαν στην παρέλαση της 30-8-2007 (Ημέρα Νίκης). Πληροφορίες που δεν έχουν επιβεβαιωθεί κάνουν λόγο για 36 εκτοξευτές. Στο τουρκικό περιοδικό *Savunma ve Havacılık* (Άμυνα και Αεροπορία), τεύχος 124/2007, αναφέρονται τα ακόλουθα τα οποία αναδημοσιεύθηκαν από τουρκικές εφημερίδες: «Στα μέσα της δεκαετίας του 1990, στο βασικό σχεδιασμό που έγινε για τον καθορισμό των μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων αναγκών των τουρκικών ενόπλων δυνάμεων, αποφασίσθηκε να αποκτηθεί τεχνολογία ώστε το βεληνεκές των πυραυλικών συστημάτων να φθάσει στα 500 χλμ το 2008 και στα 1.000 χλμ το 2009. Με την τεχνολογία όμως που διαθέτει η Τουρκία, στην παρούσα φάση, δεν είναι δυνατόν να φθάσει τα 1.000 χλμ και έχει εστιάσει την προσπάθειά της στην επίτευξη βεληνεκούς μεταξύ 300 και 600 χλμ. Η Τουρκία την πυραυλική τεχνολογία την πήρε αρχικά από την Κίνα, στη συνέχεια όμως ανέπτυξε δική της τεχνολογία και συνεχίζει μόνη της και ανεξάρτητη από το εξωτερικό. Δύο είναι οι κύριες αιτίες που η Τουρκία αποφάσισε να δώσει έμφαση στην ανάπτυξη πυραυλικής τεχνολογίας. Το πρώτο κρίσιμο σημείο εστιάζεται στο γεγονός ότι οι γειτονικές χώρες της Τουρκίας διαθέτουν πυραύλους μεγάλου βεληνεκούς. Συγκεκριμένα το Ιράν απέκτησε μία σημαντική δύναμη κατασκευάζοντας τους πυραύλους *Sahab*, των οποίων το βεληνεκές φθάνει στα 2.000 χλμ. Γι' αυτό το λόγο και προκειμένου η Τουρκία να δημιουργήσει τις ισορροπίες που επιθυμεί με τις γειτονικές χώρες επιτάχυνε τις εργασίες ανάπτυξης πυραυλικής τεχνολογίας.....»

Σημειώνεται πάντως ότι η ανάπτυξη πυραύλων με τόσο μεγάλα βεληνεκή αποτελεί σοβαρότατη ένδειξη περί αναπτύξεως πυρηνικών όπλων, διότι πύραυλοι συμβατικής γομώσεως με αυτά τα βεληνεκή έχουν περιορισμένη στρατιωτική αξία σε σύγκριση με το κόστος ανάπτυξης και κατασκευής τους. Η ίδια ένδειξη, κατά την άποψή μας, είναι χαρακτηριστική τόσο των προθέσεων του Ιράν όσο και της Τουρκίας. Η άποψη αυτή επιβεβαιώνεται από σχετικό δημοσίευμα στο φύλλο της εφημερίδος *Milliyet*, 23-11-2009, το οποίο αναγράφει τα ακόλουθα: «*Η Τουρκία είναι μία μουσουλμανική χώρα. Η πρώτη μουσουλμανική χώρα παγκοσμίως που κατασκεύασε εργοστάσιο παραγωγής πυρηνικής ενέργειας είναι το Πακιστάν, το οποίο αμέσως μετά κατασκεύασε ατομική βόμβα. Η δεύτερη μουσουλμανική χώρα που κατασκεύασε εργοστάσιο παραγωγής πυρηνικής ενέργειας είναι το Ιράν, το οποίο εισήλθε στη διαδικασία κατασκευής ατομικής βόμβας. Η Τουρκία, η οποία αποτελεί μία χώρα κλειδί στη Μέση Ανατολή, αν κατασκευάσει εργοστάσιο παραγωγής πυρηνικής ενέργειας, είναι σαφές ότι θα επιχειρήσει να κατασκευάσει ατομική βόμβα.*»

Σχετικά άρθρα του Χρήστου Μηνάγια

Πυρηνική ενέργεια και πυρηνικά όπλα στην Τουρκία, www.geostrategy.gr/12-1-2011

Οι τουρκο-ρωσικές σχέσεις και η πυρηνική ενέργεια, www.geostrategy.gr/19-3-2011